

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.

«Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τόν Θεόν». Ψαλμ. 67,27.



Ἡ ἅγια τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία εἶναι θεανθρωπίνη πραγματικότητα, ἡ ὁποία δέν μπορεῖ οὔτε νά περιγραφεῖ μέ σαφήνεια, οὔτε πολύ περισσότερο νά ὀρισθεῖ μέ ἀκρίβεια. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι μυστήριο ἀπροσπέλαστο ἀπό τήν ἀνθρώπινη διάνοια, βιούμενο μόνο διά τῆς πίστεως. Τό μυστήριο μάλιστα τῆς Ἐκκλησίας συνάπτεται στενότατα μέ τό ὑπέρξενο μυστήριο τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως. Ὁ νέος ὄσιος πατήρ τῆς Ἐκκλησίας μας, π. Ἰουστῖνος (Πόποβιτς) ἔγραφε ὅτι: «Ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ τό ἀγιώτατον καί προσφιλέστατον μυστήριον τοῦ Θεοῦ, μυστήριον τῶν μυστηρίων, ἢ μᾶλλον παμμυστήριον τῶν παμμυστηρίων». Κατά τά ἀνωτέρω ἀκριβῆς ὀρισμός τῆς Ἐκκλησίας δέν μπορεῖ νά δοθεῖ. Αὐτό ὅμως πού θά μπορούσαμε νά ποῦμε εἶναι ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι «Κοινωνία θεώσεως», ἀλλά καί τό πραγματικό καί πανάγιο Σῶμα τοῦ Σωτῆρος μας, Ἰησοῦ Χριστοῦ, στό ὁποῖο ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, ὡς ἡ πανακήρατη Κεφαλή του καί μέσα ἀπό τά ἅγια μυστήρια, μᾶς συσσωματώνει καί μᾶς κάνει ὄντολογικῶς τίμια μέλη Του. Διά δέ τοῦ Χριστοῦ καί ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι μέσα στήν Ἐκκλησία ἔχουμε τήν προσαγωγή πρὸς τόν Θεό Πατέρα. Μέ ἰδιαίτερη σαφήνεια ὁ ἱερός Αὐγουστῖνος σημειώνει ὅτι «Ἐκκλησία εἶναι ὁ Χριστός, ὁ μεθ' ἡμῶν ὢν καί εἰς τούς αἰῶνας

παρατεινόμενος». Ἡ ταυτότητα δηλαδή τῆς Ἐκκλησίας εἶναι αὐτός ὁ Κύριος Ἰησοῦς.

Ἡ ἅγια Ἐκκλησία ἔχει τήν ἀρχή της πρὶν τὴν δημιουργία τοῦ κόσμου. Ὁ μεταποστολικὸς ἐκκλησιαστικὸς συγγραφέας Ἑρμᾶς λέγει χαρακτηριστικῶς ὅτι ὁ Θεὸς ἔκτισε «τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ σοφίᾳ καὶ προνοίᾳ». Ἡ Ἐκκλησία «πάντων πρώτη ἐκτίσθη διὰ τοῦτο καὶ πρεσβυτέρα καλεῖται». Τὸ ἀειθαλές, εὐσκιόφυλλο καὶ εὐρύχωρο δένδρο τῆς Ἐκκλησίας ἔχει τὴν ρίζα του στό μυστήριον τῆς Ὑπερουσίου Τριάδος. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει οὐράνια τὴν καταγωγή, γι' αὐτὸ καὶ ἔχει ὡς σκοπὸ νὰ προετοιμάζει οὐρανοπολίτες. Τὸν πανάγιο Οἶκο Του, τὴν Ἐκκλησία, τὴν ἔκτισε «ὁ Πατὴρ διὰ τοῦ Υἱοῦ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, ὡς τὴν πρώτην καὶ σπουδαιοτάτην καὶ προσφιλεστάτην κτίσιν καὶ δημιουργίαν Του» (Ἰω. Καρμίρη, Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιολογία). Ἡ Ἐκκλησία εἶχε τὸ πρῶτον ἀποτελεσθῆ ἀπὸ τοὺς οὐρανόθεν χορούς τῶν πλησιοθέων Ἀγγέλων. Ἀργότερον, καὶ μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Θεοῦ Λόγου προσετέθησαν σ' αὐτὴν καὶ οἱ βαπτισθέντες στό ὄνομα τῆς Παναγίας Τριάδος ἄνθρωποι. Ὡς γενέθλιος ἡμέρα τῆς ἐπὶ γῆς φανερώσεως τῆς Ἐκκλησίας θεωρεῖται ἡ ἅγια Πεντηκοστή, ὅταν τὸ Πανάγιο Πνεῦμα ἐπεφοίτησε στοὺς ἁγίους Ἀποστόλους τοῦ Χριστοῦ. Κατ' ἀκρίβειαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς ἐγκόσμια πραγματικότητα, χωρὶς ποτέ νὰ εἶναι «ἐκ τοῦ κόσμου τούτου», ἀλλὰ ἀποτελοῦσα τὸν κόσμον (τὸ στολίδι) τοῦ κόσμου, παρουσιάζεται ὡς «καρπὸς τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Χριστοῦ» (Παν. Τρεμπέλα, Δογματική).

Μέσα στὴν Ἐκκλησία συγκροτεῖται ἡ οἰκογένεια τῶν διεσκορπισμένων παιδιῶν τοῦ Θεοῦ, τὰ ὁποῖα συγκεντρώνονται ἀπὸ τὸν Χριστὸν καὶ διὰ τοῦ Χριστοῦ «εἰς ἓν». Στὴν Ἐκκλησία γινόμεθα καὶ πάλιν «οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ» (Ἐφεσ. β' 19) καὶ λαὸς Του περιούσιος. Ἡ τρισευδαίμων κοινωνία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ Θεοῦ, πού ὑπῆρχε στὸν Παράδεισον καὶ διεκόπη «φθῶν καὶ συνεργία τοῦ Διαβόλου» λόγῳ τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας, ἀποκαθίσταται διὰ τοῦ Χριστοῦ μέσα στὴν Ἐκκλησία.

Μέ τὸ ἅγιο, ὀρθόδοξο βάπτισμά μας στό ὄνομα τῆς Παναγίας Τριάδος εἰσερχόμεθα στὴν Ἐκκλησία καὶ πολιτογραφούμεθα στὴν οὐράνια πατρίδα. Μέσα στὴν Ἐκκλησία ὅλοι οἱ πιστοὶ εἴμεθα «ἐν σῶμα καὶ ἐν πνεῦμα καθὼς καὶ ἐκλήθημεν ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ἡμῶν. Εἷς Κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα...ὅτι εἷς Ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμέν...». (Α' Κορ. Ι', 1617).

Ὁ πιστὸς ἄνθρωπος ὡς τίμιον, ζωντανὸ καὶ ἀγωνιζόμενον μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ συμφιλιώνεται διὰ τοῦ Χριστοῦ μέ τὸν Θεὸ Πατέρα, δικαίώνεται, ζωοποιεῖται, φωτίζεται, ἁγιάζεται, σώζεται, χριστοποιεῖται, ἀπολαμβάνει τῆς θείας υἰοθεσίας, γίνεται κληρονόμος Θεοῦ καὶ συγκλη-

ρονόμος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μέσα στήν Ἐκκλησία ὁ χριστιανός γίνεται «θείας κοινωνός φύσεως» (Β΄ Πέτρου 1,4) καί ἀλληλοπεριχωρεῖται «ἐν παροξυσμῷ ἀγάπης» (Ἐβρ.10,24) μέ τόν συνάνθρωπόν του, ὑπερβαίνει τόν ἀτομισμό καί τή φιλαυτία του καί ζεῖ τήν θαλπωρή καί τήν ἀσφάλεια τῆς ἐν Χριστῷ οἰκογενείας. Τό νά εἴμεθα ὄντολογικῶς καί χαρισματικῶς ἐνσωματωμένοι ὡς μέλη στό πανακήρατο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἐκκλησία, συμφώνως μέ τήν ὀρθόδοξη πίστη μας εἶναι βασική προϋπόθεση σωτηρίας μας. Γιά αὐτό καί στό ἱερώτατο Σύμβολο Νικαίας Κωνσταντινουπόλεως μετά τήν πίστη μας στήν Παναγία Τριάδα, ὁμολογοῦμε ἐπίσης καί διακηρύσσουμε τήν πίστη μας «εἰς μίαν, ἀγίαν, καθολικήν καί Ἀποστολικήν Ἐκκλησίαν». Αὕτη εἶναι ἡ ἀγία Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας. Ἡ μία καί μοναδική Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ὁ μεταποστολικός Πατήρ τῆς Ἐκκλησίας μας ἅγιος Κυπριανός σημειώνει ὅτι: «ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας δέν ὑπάρχει σωτηρία» καί ὅτι: «δέν μπορεῖ νά ἔχει τόν Θεόν πατέρα ἐκεῖνος, πού δέν ἔχει τήν Ἐκκλησία μητέρα». Σέ κάθε εὐχαριστιακή Σύναξη βεβαιωνόμεθα, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι δέν εἴμεθα ἄτομα ἀποκεκομμένα ἀπό τόν Θεό καί τόν συνάνθρωπό μας, ἀλλά κοινωνία ἀγίων, οἰκογένεια Θεοῦ, Σῶμα Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ συμμετοχή μας στήν θεία Λειτουργία, πού εἶναι ὄχι πλέον αὐθεντικός τρόπος φανερώσεως καί πραγματώσεως τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας, δέν συνιστᾷ κατά κανένα τρόπο μία τυπική ἐκπλήρωση ἐνός κάποιου θρησκευτικοῦ καθήκοντος, ἀλλά αὐθεντικός τρόπος ὑπάρξεως καί ἀπαραίτητη προϋπόθεση σωτηρίας, ζωῆς καί ἀγιασμοῦ. Ἡ ὀρθόδοξη λειτουργική ζωή, ἔχουσα ὡς κύριο σκοπό τήν θέωση τοῦ ἀνθρώπου, μέ τόν εὐχαριστιακό καί δοξολογικό της χαρακτήρα, διασώζει τήν ὄλη ἐσχατολογική προοπτική. Μέσα στήν Ἐκκλησία, καί μάλιστα κατά τήν θεία Λειτουργία, «ἡ παροῦσα ζωή λογίζεται ὡς ἡ ἀπαρχή καί ἡ πρόγευση τῆς μέλλουσας καί ἡ μέλλουσα ἡ συνέχεια τῆς παρούσας. Ἡ ἀρμονική αὕτη σύνθεση παρούσας καί μέλλουσας ζωῆς, χρόνου καί αἰωνιότητος ἐκφράζεται στήν ἐν Χριστῷ ζωή» (Καθ. Γ. Μαντζαρίδης). Αὕτη ἡ ζωή καταρτίζει τόν πιστό «πρός τόν ἐξ ἀναστάσεως βίον» (ὁ. π.). Διά τῆς ἐνανθρωπήσεώς Του ὁ Κύριός μας «Ἐκκλησίας σάρκα ἀνέλαβεν» (ἱερός Χρυσόστομος) καί ἦλθεν «εἰς τά ἴδια» (Ἰω. 1,11). Ἡ κάθε θεία Λειτουργία εἶναι μία πραγματική ἀγία Ἀναφορά, δηλαδή μία πνευματική ἄνοδος, ἀνύψωσις τῶν πιστῶν στόν θρόνο τοῦ Θεοῦ Πατρός. Δέν ἀναφέρονται μόνον, διά τῆς θείας ἐπικλήσεως τά τίμια δῶρα στό ὑπερουράνιο θυσιαστήριο, ἀλλά ὁλόκληρος ὁ ἄνθρωπος. Τό θειότατο μυστήριον τῆς πανιέρου λειτουργίας ὑποστασιοποιεῖ τό μυστήριον τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ· εἶναι ἡ ἱερά εἰκὼν τῆς πραγματικῆς πα-

ρουσίας τοῦ Κυρίου ἀνάμεσά μας. Στήν θεία Εὐχαριστία δέν προσεύχεται ἀπλῶς μόνον ὁ λαός τοῦ Θεοῦ. Προσεύχεται πρωτίστως ὁ ἴδιος ὁ Χριστός ὡς Ἐκκλησία. Ἡ προσευχή τῆς εὐχαριστιακῆς Συνάξεως προσλαμβάνεται καί ἀγιάζεται ἀπό τόν Υἱό, «τόν προσφέροντα καί προσφερόμενον, προσδεχόμενον καί διαδιδόμενον» Χριστόν, καί ἀπό Ἐκεῖνον ἀναφέρεται προσφέρεται στόν Θεό Πατέρα. Ὁ Πατήρ δέχεται αὐτή τήν ἀγία Ἀναφορά τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ Του καί ἐν τῷ Προσώπῳ Του δέχεται καί ὅλους ἐμᾶς πού ἀποτελοῦμε μέλη τοῦ Παναγίου Σώματός Του. Ἡ θεία Εὐχαριστία εἶναι ἡ πανίερος προσαγωγή – προσφορά τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ στόν Πατέρα. Ὁ Υἱός προσφέρει καί ἱερουργεῖ τό θεῖο μυστήριον, ὡς ὁ μοναδικός «μεσίτης Θεοῦ καί ἀνθρώπων» (Α΄ Τιμ. β΄, 5) καί Μέγας Ἀρχιερεὺς. Εἶναι ἄλλωστε ὁ μόνος πού μπορεῖ νά εἰσακουσθεῖ ἀπό τόν Πατέρα. Ὁ Θεός ἀναπαύεται εἰς τόν κατά φύσιν Υἱόν τῆς εὐδοκίας Του τόν ἀγαπητόν καί προσλαμβάνει καί ὅλους ἐμᾶς ὡς κατά χάριν υἱούς στό πρόσωπο τοῦ Υἱοῦ Του. Ὁ Πατήρ μᾶς ἀναγνωρίζει ὡς μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Υἱοῦ Του καί ἔτσι ἐνούμεθα μέ τόν Θεόν.

Σκοπός τῆς τελέσεως τοῦ Εὐχαριστιακοῦ μυστικοῦ Δείπνου εἶναι ἡ συμμετοχή μας στήν Τράπεζα τοῦ Κυρίου καί δι' αὐτῆς ἡ θέωσίς μας. Τήν ἀθάνατη καί ψυχοτρόφο Τράπεζα ὁ δειπνοκλήτωρ Κύριός μας τήν ἐτοιμάζει ὁ ἴδιος γιά ὅλα τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας Του καί τά καλεῖ νά γίνουν κοινωνοί «τροφῆς αἰωνιζούσης». Ἡ θεία Κοινωνία δέν εἶναι μόνον τροφή ἀγίων, ἀλλά καί φάρμακο τῶν μετανοούντων καί οὐράνια ἐνίσχυση τῶν ἀγωνιζομένων πιστῶν. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ χριστιανοί μας συχνά προβληματίζονται ὡς πρός τήν συχνότητα προσελεύσεως στήν θεία Κοινωνία. Τήν αὐθεντική ἀπάντηση στήν παραπάνω ἀπορία τήν δίδει ὁ Οἰκουμενικός διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας μας Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, λέγων: «Πολλοί μεταλαβαίνουν μία φορά τόν χρόνο, ἐνῶ ἄλλοι δύο καί ἄλλοι πολλές φορές... Ποιούς θά ἀποδεχθοῦμε;... Οὔτε αὐτούς πού μεταλαβαίνουν μία φορά, οὔτε αὐτούς πού μεταλαβαίνουν πολλές, οὔτε αὐτούς πού μεταλαβαίνουν λίγες φορές, ἀλλά ἐκείνους πού μεταλαβαίνουν μέ καθαρή συνείδηση, μέ καθαρή καρδιά καί μέ ζωὴ ἀνεπίληπτη. Ὅσοι εἶναι καθαροί ἄς πλησιάζουν πάντοτε, ἐνῶ ὅσοι δέν εἶναι καθαροί, ἄς μὴν προσέρχονται οὔτε μία φορά. Διότι λαμβάνουν γιά τούς ἑαυτούς τους καταδίκη καί κατάκριση καί κόλαση καί τιμωρία». Σωζόμεθα λοιπόν ἐπειδὴ εἴμεθα μέλη τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας, «τῆς νύμφης τοῦ Χριστοῦ» τήν ὁποία αὐτός ὁ Κύριός μας «περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος» (Πραξ. Κ΄, 28) καί κυρίως διότι διὰ τῆς ἐμπροϋποθέτου μετοχῆς μας στό Κυριακό δεῖπνο

γινόμεθα «σύσσωμοι καί σύναιμοι» μέ τόν Κύριό μας. «Διά δέ τῆς ἀγίας μεταλήψεως τῶν ἀχράντων καί ζωοποιῶν μυστηρίων τήν πρός αὐτόν κατά μέθεξιν ἐνδεχομένην δι' ὁμοιότητος κοινωνίαν τε καί ταυτότητα, δι' ἧς γενέσθαι θεός ἐξάνθρώπου καταξιοῦται ὁ ἄνθρωπος» τονίζει ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής (P.G. 049 24.4724.50). Μέσα ἀπό τήν μελέτη τῆς διδασκαλίας καί τῆς ζωῆς τῶν θεοφόρων Πατέρων τῆς ἀγίας ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας διαπιστώνουμε ὅτι στούς πρώτους χριστιανικούς αἰῶνες ἡ συμμετοχή τῶν πιστῶν στό Κυριακό Δεῖπνο ἦταν συνεχῆς. Ἡ προσέλευση στό Ποτήριον τῆς ζωῆς εἶναι τό κέντρο καί ὁ σκοπός τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς καί προσπαθείας. Τόδεσποτικό Σῶμα καί Αἷμα δέν εἶναι μόνον ὁ στέφανος τῶν τελείων, ἀλλά καί τό φάρμακο τῶν ἀσθενούντων καί ἡ στοργική ἀγκάλη τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ γιά τούς εἰλικρινῶς μετανοοῦντες.

Ἡ ἀγία Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι κατά τόν θεῖο Ἀπόστολο Παῦλο «στῦλος καί ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας» (Α΄ Τιμ. 3,15). Αὐτή τή σῶζουσα τόν ἄνθρωπο ἀλήθεια διαφυλάσσει, δύο χιλιάδες χρόνια τώρα, ἀκέραιη καί ἀνόθευτη, ἡ ἀγία Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι θεμελιωμένη ἀμετακίνητα πάνω στήν ἀκρογωνιαία πέτρα τῆς πίστεως, στόν θεάνθρωπο Κύριο καί Σωτήρα μας, Ἰησοῦ Χριστό, στό «μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον» (Α΄ Τιμ.3,16). Χριστιανός «ἀσύνακτος», «ἀνεκκλησίαστος» δέν νοεῖται οὔτε καί μπορεῖ νά ὑπάρξει. Ἡ δέ «ἀγιοφόρος καί θεοπρεπεστάτη κιβωτός τῆς σωτηρίας μας», ἡ ἀγία Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, δέν εἶναι ἕνας ἀνθρώπινος θεσμός, φιλανθρωπικό ἴδρυμα, σωματεῖο, λέσχη εὐσεβῶν ἀνθρώπων, ἠθικοπλαστικός σύλλογος, ἀλλά πρωτίστως καί κυρίως «τό θεότευκτο ἐργαστήριον τῆς σωτηρίας μας», ἡ ὄντως σῶζουσα κοινωνία προσώπων ἐν Χριστῷ, ἡ παρατεινομένη στούς αἰῶνες μυστική Τράπεζα τοῦ Κυρίου, μία πραγματική κοινωνία θεώσεως. Ὁ Χριστός εἶναι ἀναποσπάστως συνδεδεμένος μέ τήν Ἐκκλησία Του. Ἡ Ἐκκλησία δέν νοεῖται χωρίς τόν Χριστό. Ἡ θέωση, τέλος, δέν νοεῖται χωρίς τήν Ἐκκλησία.

Αὐτό τό «ἀπ' αἰῶνος σεσιγημένο μυστήριον» τῆς Ἐκκλησίας καθίσταται συγκεκριμένη πραγματικότητα «ἐν χρόνῳ καί τόπῳ» γιά τόν κάθε χριστιανό μέσα στή ἐνορία του, πού εἶναι τό βασικό κύτταρο τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Στήν ἐνορία του ὁ κάθε πιστός λαμβάνει πεῖρα τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δέν εἶναι ἕνα γενικό, ἀόριστο καί ἀφηρημένο γεγονός, ἀλλά ἡ συγκεκριμένη εὐχαριστιακή Σύναξία Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι θεμελιωμένη ἀμετακίνητα πάνω στήν ἀκρογωνιαία πέτρα τῆς πίστεως, στόν θεάνθρωπο Κύριο καί Σωτήρα μας, Ἰησοῦ Χριστό, στό «μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον» (Α΄ Τιμ.3,16). Χριστιανός «ἀσύνακτος»,

«άνεκκλησίαστος» δέν νοεῖται οὔτε καί μπορεῖ νά υπάρξει. Ἡ δέ «άγιοφόρος καί θεοπρεπεστάτη κιβωτός τῆς σωτηρίας μας», ἡ άγία Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, δέν εἶναι ἕνας άνθρωπινος θεσμός, φιλανθρωπικό ἴδρυμα, σωματεῖο, λέσχη εὔσεβῶν ανθρώπων, ἠθικοπλαστικός σύλλογος, αλλά πρωτίστως καί κυρίως «τό θεότευκτο ἔργαστήριο τῆς σωτηρίας μας», ἡ ὄντως σώζουσα κοινωνία προσώπων ἐν Χριστῷ, ἡ παρατεινομένη στους αἰῶνες μυστική Τράπεζα τοῦ Κυρίου, μία πραγματική κοινωνία θεώσεως. Ὁ Χριστός εἶναι ἀναποσπάστως συνδεδεμένος μέ τήν Ἐκκλησία Του. Ἡ Ἐκκλησία δέν νοεῖται χωρίς τόν Χριστό. Ἡ θέωση, τέλος, δέν νοεῖται χωρίς τήν Ἐκκλησία. Αυτό τό «ἀπ' αἰῶνος σεσιγημένο μυστήριο» τῆς Ἐκκλησίας καθίσταται συγκεκριμένη πραγματικότητα «ἐν χρόνῳ καί τόπῳ» γιά τόν κάθε χριστιανό μέσα στή ἑνορία του, πού εἶναι τό βασικό κύτταρο τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Στήν ἑνορία του ὁ κάθε πιστός λαμβάνει πείρα τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δέν εἶναι ἕνα γενικό, άόριστο καί άφηρημένο γεγονός, αλλά ἡ συγκεκριμένη εὐχαριστιακή Σύναξη στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, πού διακονεῖται ἀπό κανονικούς ἱερεῖς πού εἶναι ἑνωμένοι μέ τόν, εἰς τύπο καί τόπο Χριστοῦ εὔρισκόμενο κανονικό Ἐπίσκοπο. Τό σύνολο πάλιν τῶν ἑνοριῶν συγκροτοῦν τήν κάθε τοπική Ἐκκλησία, ἡ ὁποία διά τοῦ Ἐπισκόπου της εἶναι ἑνωμένη μέ τήν ἀνά τήν οἰκουμένη άγία Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Στή ἑνορία του ὁ κάθε χριστιανός ἀπό τήν στιγμή τῆς βαπτίσεώς του ζεῖ προσωπικῶς καί κοινωνικῶς τό μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας, πού εἶναι ἡ άληθής πνευματική του οἰκογένεια. Μέσα στήν Ἐκκλησία ἑνορία ὁ κάθε πιστός ἔχει τήν δυνατότητα νά αισθανθεῖ «ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι» τόν λειτουργό (Ἐπίσκοπο, Ἱερέα) τῆς εὐχαριστιακῆς Συνάξεως ὡς τήν ἔμψυχο εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, ὡς τόν πνευματικό του πατέρα καί τούς χριστιανούς ὡς τούς πνευματικούς του άδελφούς. Στόν ἑνοριακό τους Ναό οἱ πιστοί ἑνός συγκεκριμένου τόπου μέ τή χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκκλησιοποιοῦνται, χριστοποιοῦνται, ἑνώνονται πνευματικῶς, συμπορεύονται, άδελφοποιοῦνται, κοινωνοῦν μέ τόν Θεό καί τή σεπτή εἰκόνα Του, τόν ἄνθρωπο, γίνονται διά τῆς συμμετοχῆς τους στά θεϊότατα μυστήρια διά τῶν ὁποίων «σημαίνεται ἡ Ἐκκλησία» (Ἁγ. Νικόλαος Καβάσιλας) καί μάλιστα σ' αυτό τῆς Θείας Εὐχαριστίας «μέτοχοι ζωῆς αἰώνιου». Ἡ κάθε ἑνορία, ὡς ἡ ἐντός συγκεκριμένων γεωγραφικῶν ὁρίων εὐχαριστιακή Σύναξη, εἶναι μία πραγματική εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἑνορία βεβαίως δέν άποτελεῖ ἀπό μόνη της αὐτάρκη καί αὐτοτελή εὐχαριστιακή ἐνότητα, αλλά προέκταση «ἐν τόπῳ» τῆς μιᾶς Ἐπισκοποκεντρικῆς Εὐχαριστίας. Μέ τήν ἐμφάνιση, ἤδη ἀπό τόν τρίτο μ.Χ. αἰῶνα τῆς ἑνορίας καί γιά λόγους καθαρῶς πρακτικούς,

(πληθυσμιακή αύξηση τοῦ πληρώματος), πραγματοποιήθηκε ἡ ἐπέκταση τῆς μιᾶς, ὑπό τόν τοπικό Ἐπίσκοπο, Εὐχαριστίας μέσα στά γεωγραφικά ὄρια τῆς Ἐπισκοπῆς, χωρίς ὅμως νά δημιουργηθοῦν οὐσιαστικῶς νέα κέντρα Εὐχαριστιακῆς ἐνότητος. Συμφώνως πρός τήν ὀρθόδοξη Ἐκκλησιολογία μας, ἡ «μία, ἅγια, καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία» δέν ἀποτελεῖ «ἄθροιστική ἐνότητα μερῶν, ἀλλά ὀργανική ἐνότητα πλήρων Ἐκκλησιῶν πού ταυτίζονται μεταξύ τους, ὥστε νά ἀποτελοῦν ἕνα Σῶμα ὑπό μίαν Κεφαλήν» (Μητρ. Περγάμου Ἰωάννου, Ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ Θεῷ Εὐχαριστία καί τῷ Ἐπισκόπῳ).

Τό ὁρατό κέντρο τῆς κάθε ἐνορίας, ἡ ἀστείρευτη πηγή τῶν θείων εὐλογιῶν, εἶναι ὁ ἱερός Ναός, ὅπου τελεσιουργεῖται, διά τοῦ Χριστοῦ καί ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, τό μυστήριον τῆς σωτηρίας. Ὁ κάθε ὀρθόδοξος ἱερός Ναός εἶναι τόπος ἅγιος, πραγματικός Οἶκος Θεοῦ, ἕνα κομμάτι αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τοῦ Παραδείσου στήν γῆ, λιμνή σωτηρίας, διδασκαλεῖο ἀρετῶν, θεραπευτήριον ψυχῶν καί σωμάτων, πύλη τοῦ οὐρανοῦ. Ὅταν εἰσερχόμεθα στόν ἱερό Ναό, διδάσκει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, «εἰσερχόμεθα στά ἀνάκτορα τῶν οὐρανῶν, βαδίζουμε σέ τόπο πού ἀστράφτει ἀπό φῶς ἀθάνατο». Τό δέ ἅγιο θυσιαστήριον ὅπου τελεσιουργοῦνται τά θεῖα μυστήρια, εἶναι πηγή ἀκένωτος ἀπ' ὅπου ἀναβλύζει ἀενάως ἡ δωρεά τῆς θείας χάριτος πού ζωοποιεῖ, ἁγιάζει καί ἀθανατίζει τόν ἄνθρωπο.

**Διάπυρος εὐχέτης σας πρός τόν Κύριον.
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† Ὁ Σερρῶν καί Νιγρίτης Θεολόγος.**

Πηγή : <https://www.imsn.gr/>